

Natuurontwikkeling & Landschappelijke inpassing

Maatwerk Omgevingskwaliteit Tiggeltsebergstraat 41 - Rijsbergen

Opdrachtgever:

Schoenmakers Advies
Molenzicht 2
4881 BW Zundert

Datum:

20 november 2023

Door:

PLANgroen
Martijn Aarts
Nieuwmoerseweg 3a
4885 KJ Achtmaal
info@plangroen.nl

Inhoud

Inleiding	4
Maatwerkregeling omgevingskwaliteit	5
Bestaande situatie	6
Natuurontwikkeling inclusief beheer en berekening	7
Landschappelijke inpassing inclusief beheer en berekening	13
Bijlagen	

Inleiding

Het voornemen is om op de locatie Tiggeltsebergstraat 41 een extra woning toe te voegen, middels de beleidsregel 'Maatwerk Omgevingskwaliteit' van de provincie Noord-Brabant. Als omgevingskwaliteit geldt er dat er een fysieke verbetering dient plaats te vinden. Enerzijds wordt door de beëindiging van de veehouderij omgevingskwaliteit behaald, door de sloop van overbodige bedrijfsbebouwing. Anderzijds wordt er fysieke omgevingskwaliteit behaald door natuurontwikkeling in het gebied Pannenhoeef-Oost en landschappelijke inpassing op de locatie Tiggeltsebergstraat 41.

In het voorliggend plan komt de uitwerking van de natuurontwikkeling en de landschappelijke inpassing voor de ontwikkeling aan bod en daarnaast hoe deze ontwikkeling zich verhoudt tot de regeling 'Maatwerk Omgevingskwaliteit' van de provincie Noord-Brabant.

Het landschapsplan is als volgt opgebouwd:

- Maatwerkregeling Omgevingskwaliteit
- Bestaande situatie
- Natuurontwikkeling inclusief beheer en berekening
- Landschappelijke inpassing inclusief beheer en berekening

Maatwerkregeling omgevingskwaliteit

Om de kwaliteit van het landschap te versterken heeft de provincie Noord- Brabant in haar ‘Interim omgevingsverordening Noord-Brabant’ het principe van een ‘Maatwerkregeling Omgevingskwaliteit’ geïntroduceerd. De beleidsregel geeft invulling aan de ‘Interim omgevingsverordening Noord-Brabant’ (artikel: 3.69 en 3.78).

Deze regeling heeft als doelstelling de omgevingskwaliteit te versterken als men voornemens heeft om een (extra) woning te willen bouwen of een inpandige splitsing van beeldbepalende woonboerderijen te realiseren. Voor deze voornemens dient een fysieke tegenprestatie te worden geleverd, dit kan onder andere door het landschap te versterken.

Met het voorgenomen initiatief op de planlocatie Tiggeltsebergstraat 41 wordt toepassing gegeven aan de maatwerkregeling omgevingskwaliteit. In het voorliggende document wordt de natuurontwikkeling en de landschappelijke inpassing nader omschreven en berekend volgens de STILA-methode.

Bestaande situatie

Gebiedsbeschrijving:

Het plangebied ligt in het buitengebied aan de Tiggeltsebergstraat 41 ten oosten van de kern Rijsbergen. Het buitengebied van Rijsbergen bestaat hier voornamelijk uit cultuurgronden met hier en daar wat landschapselementen. Die elementen bestaan uit bomenrijen, houtwallen struweelhagen. Historische kaarten tonen aan dat het landschap in de omgeving van het plangebied oorspronkelijk bestaat uit cultuurgronden met hier en daar verspreide bomen en hagen.

Locatie beschrijving:

De planlocatie ligt in een gebied waar de cultuurgronden met vergezichten domineert en bestaat uit agrarische percelen met summiere beplanting. De meeste beplanting is terug te vinden rondom de erven. Vrijstaande woningen en boerderijen wisselen elkaar af, waarbij de erf- en bedrijfsbebouwing vaak geclusterd staat.

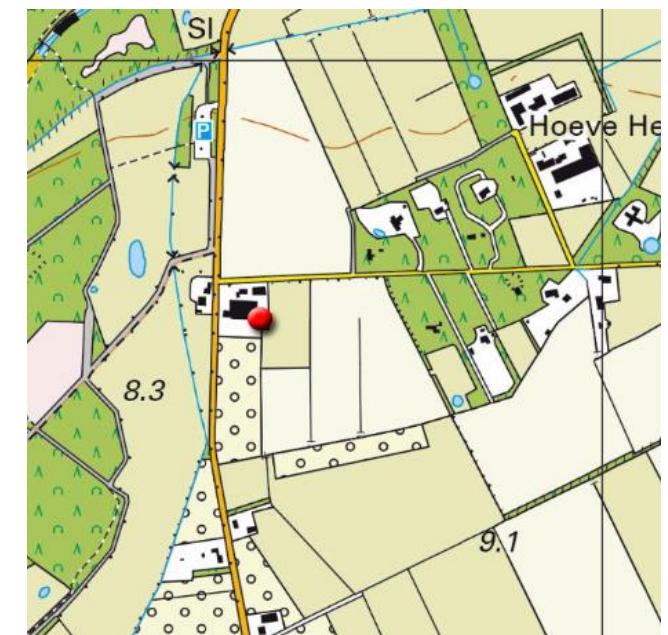
1925

1950

1990

2022

Natuurontwikkeling

De natuurontwikkeling tegen de Turfvaart, zoals ontworpen door het coördinatiepunt landschapsbeheer van Brabants Landschap, richt zich specifiek op de doelsoorten: Patrijs en de Grauwe Klauwier.

Om dit te bereiken, wordt er een natuurstrook aangelegd met diverse vegetatietypen, waaronder bloemrijk grasland, struikstruweel en braamstruweel. Deze variatie in vegetatie zorgt voor een geschikte menging en foerageermogelijkheden voor de doelsoorten.

Een belangrijk aspect van deze natuurontwikkeling is dat de natuurstrook grenst aan het Natuur Netwerk Brabant. Dit netwerk vormt een samenhangend geheel van natuurgebieden en ondergrondse verbindingszones. Door de natuurstrook aan te sluiten op dit netwerk, wordt de connectiviteit tussen verschillende natuurgebieden. Dit biedt kansen voor het vergroten van de leefbaarheid en het verspreidingsgebied van diverse planten- en diersoorten.

Het ontwerp van de natuurontwikkeling toont een gerichte inzet op het behoud en de versterking van specifieke doelsoorten, waarbij ook rekening wordt gehouden met de omgeving en de aansluiting op het Natuur Netwerk Brabant.

Doelsoorten

De doelsoort Patrijs is een akkervogel die kenmerkend is voor open agrarisch landschap. Het is een soort die de afgelopen decennia sterk in aantal is veranderd door veranderingen in landbouwpraktijken, zoals intensivering en schaalvergroting. De natuurontwikkeling gericht op de Patrijs heeft tot doel om het gemengd van deze soort te verbeteren en de populaties te mengen.

Het ontwerp van de natuurstrook met bloemrijk grasland, struikstruweel en braamstruweel is gunstig voor de Patrijs. Bloemrijk grasland biedt foerageermogelijkheden en broedgelegenheid, terwijl struikstruweel en braamstruweel bebouwing en beschutting bieden. Deze diverse vegetatietypen zorgen voor een betere leefomgeving met voldoende voedsel en bescherming voor de Patrijzen.

De Grauwe Klauwier is een bijzondere vogelsoort die voornamelijk leeft in open landschappen met verspreide struikvegetatie, zoals heidegebieden, duinen en agrarisch landschap. Het is een beschermde soort die in Nederland in aantal sterk is gedeeltelijk door verlies van geschikt en versnippering.

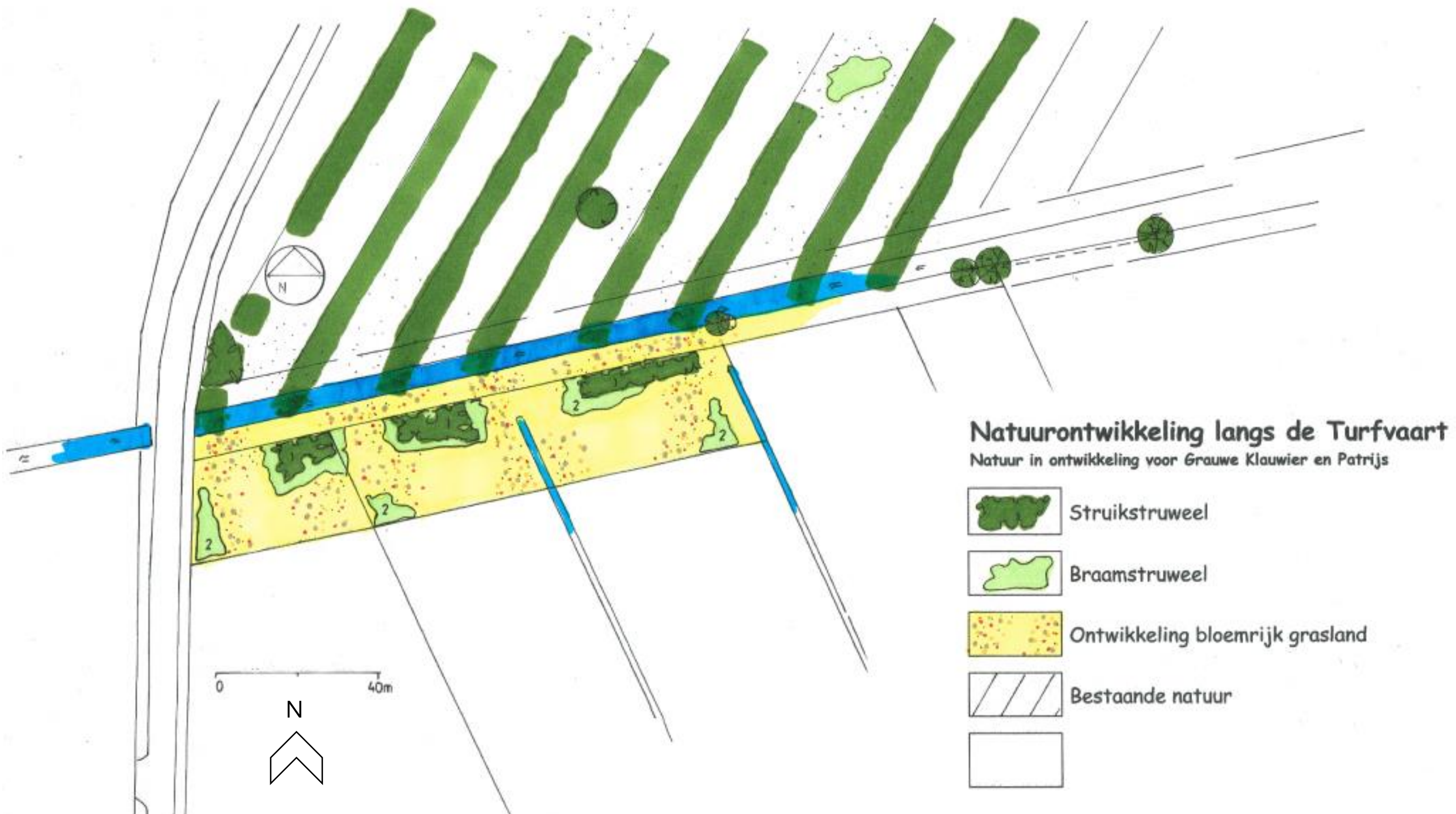
De natuurontwikkeling gericht op de Grauwe Klauwier heeft als doel om deze soort te verbeteren en de populaties te mengen. Het ontwerp van de natuurstrook met bloemrijk grasland, struikstruweel en braamstruweel is gunstig voor de Grauwe Klauwier. Deze vogel gebruikte de struikvegetatie als uitkijkposten en rustplaatsen tijdens de jacht op insecten en kleine veranderde dieren. Daarnaast biedt het bloemrijke grasland mogelijkheden om voedsel te vinden.

Daarnaast is het positief dat de natuurstrook grenst aan het Natuur Netwerk Brabant. Dit vergroot de connectiviteit en biedt de Patrijzen en de Grauwe Klauwieren mogelijkheden om zich te verplaatsen tussen verschillende gebieden, wat belangrijk is voor genetische uitwisseling en het voorkomen van isolatie van populaties.

Locatie: Natuurontwikkeling ten opzichte van de locatie Tiggeltsebergstraat 41

Natuurontwikkeling

Bron: Brabants Landschap

Landschapspakketten - Natuurontwikkeling

Struweelrand (500M² Braamstruweel, 430M³ Struikstruweel):

Het landschapselement 'Struweelrand' valt onder het landschapspakket L11a (STILA). Het is een vrijliggend lijnvormig landschapselement met een mozaïek van begroeiing van struweel en kruidachtige begroeiing van inheemse grassen en kruiden die zich als pionier ontwikkelen.

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- *Maximaal 50% van de oppervlakte van de rand wordt ingenomen door inheemse bomen en/of struiken*
- *De struweelrand kan langs een bosrand of een landschapselement liggen, maar ook vrij in het veld, bijvoorbeeld langs een perceelsrand.*
- *De rand is minimaal 25 meter lang en maximaal 12 meter breed.*
- *Indien een beheereenheid wordt doorsneden door een doorgang met een breedte van maximaal 5 meter kunnen de beheereenheden als één beheereenheid worden aangevraagd.*
- *Het element mag niet worden beschadigd door vee. Een raster ter bescherming mag niet aan het element bevestigd worden. Als er geen vee in het aangrenzende perceel loopt, is een raster niet nodig.*
- *Snoeihout mag op stapels of rillen in het element verwerkt worden voor zover het de ondergroei en/of de stoven niet schaadt en als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.*
- *Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze (max. 10% van de oppervlakte) en driftvrije bestrijding van akkerdistel, brandnetel, ridderzuring, jacobskruiskruid en Japanse duizendknoop.*
- *Grondbewerking van de aanliggende gronden wordt zodanig uitgevoerd dat schade aan het element wordt voorkomen;*
- *Maai werkzaamheden worden in alleen verricht in de periode tussen 15 maart en 14 maart.; bestrijding van ongewenste houtsoorten kan in de periode tussen 15 juli en 15 maart plaats vinden.*

Soort	Maat	Aantal
-------	------	--------

Latijnse naam	Nederlandse naam
---------------	------------------

Rubus fruticosus	Gewone braam	60/+	650
Prunus spinosa	Sleedoorn	60-100	139
Viburnum opulus	Gelderse roos	60-100	139
Rosa canina	Hondsroos	60-100	140
Corylus avellana	Hazelnoot	60-100	141

Bloemrijk Grasland (2553m²):

Het landschapselement ‘Bloemrijk grasland’ valt onder het landschapspakket B4 (STILA). Een bloemrijke rand is een aaneengesloten rand langs een perceelrand of landschapspakket met een gevarieerde kruidachtige begroeiing van inheemse grassen en kruiden die jaarlijks gemaaid wordt.

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer:

- *De rand heeft een gemiddelde breedte van tenminste 3 en ten hoogste 6 meter en een lengte van tenminste 25 meter; voor een rand langs een ecologische verbindingszone geldt echter een gemiddelde breedte van ten hoogste 25 meter;*
- *De rand wordt ingezaaid met een in overleg met de veldcoördinator samengesteld mengsel met inheemse grassen en kruiden of er worden éénmalig gunstige randvoorwaarden gecreëerd voor een spontane ontwikkeling van de vegetatie, tenzij de aanvrager verklaard dat er reeds 10 plantensoorten in de rand aanwezig zijn.*
- *De rand wordt maximaal 2 en minimaal 1 maal per jaar gemaaid en het maaisel wordt binnen 15 dagen na het maaien afgevoerd*
- *De rand wordt niet bemest en er wordt geen slootveegsel en/of – bagger opgebracht;*
- *Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in het element is niet toegestaan m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en Japanse duizendknoop;*
- *De rand wordt niet gebruikt als pad behoudens het incidentele gebruik als onderhoudspad voor het schouwen van de aanliggende sloot of het uitvoeren van onderhoud aan het element zelf.*

Soorten

- Bochtige klaver	- Klein vogelpootje
- Echte koekoeksbloem	- Knolvossenstraat
- Gewone brunel	- Knoopkruid
- Gewone magriet	- Moerasstruisgras
- Grote ratelaar	- Muizenoor
- Kamgras	- Polei
- Karwijvarkenskervel	- Spits havikskruid
- Klavervreter	- Waterkruiskruid
- Witte munt	- Zwarte zegge

Struweelrand

Bloemrijk grasland

Beheer Natuurontwikkeling

Struweelrand:

De maaiwerkzaamheden en afzetten van struweel worden maximaal 1 keer per jaar uitgevoerd. Daarbij wordt gelet op de volgende punten:

- Het maaien wordt tussen 15 juli en 14 maart gedaan.
- Het maaisel mag niet in het element verwerkt worden
- Tussen 1 november en 14 maart mag het struweel worden afgezet.
- Snoeihout mag op rillen in het element geplaatst worden, snippers dienen afgevoerd te worden.
- Maaien van ongewenste kruiden mag het gehele jaar.

Bloemrijke rand:

De rand wordt maximaal 2 en minimaal 1 maal per jaar gemaaid. Daarbij wordt gelet op de volgende punten.

- Het maaisel wordt binnen 15 dagen na het maaien afgevoerd
- Tussen 1 april en 1 juli is maaien niet toegestaan.
- De periode tussen twee maaibeurten is minimaal 3 maanden;

Berekening - Natuurontwikkeling

Met de natuurontwikkeling wordt een afwaardering van de gronden meegenomen van € 7,- per m², dit vloeit voort uit de beleidsregel Maatwerk Omgevingskwaliteit. De overige fysieke verbetering van de natuurontwikkeling wordt aan de hand van de STILA-methode berekend, per landschapspakket wordt de vergoeding van de aanleg en het onderhoud van 6 jaar meegerekend. In de onderstaande tabel worden de toe te passen landschapspakket(ten) uiteengezet. Het totale bedrag geeft de omgevingskwaliteit in euro's weer.

Zie tabel hieronder:

Afwaardering gronden		aantal m²		afwaardering (€)																
Van Agrarisch naar Natuur		3483		€		7,00								€	24.381,00					
												Totaal	€	24.381,00						
Investering in het landschap	lengte	aantal m²	aantal m³	aantal					onderhoud	vergoeding										
					vergoeding aanleg					Totale vergoeding		vergoeding onderhoud (6 jr)								
Landschapspakketten																				
Natuurstrook																				
B4B: Bloemrijk grasland		2553		€		1.533,07		per/ha	€	391,39		€	2.862,94	per ha/ per jr	€	4.385,45	€	4.776,84		
L11a: Struikstruweel		430				559		€	2,30	per/st	€	1.285,70		€	20,86	per ha/per jr	€	5,38	€	1.291,08
L11a: Braamstruweel		500				650		€	2,30	per/st	€	1.495,00		€	20,86	per ha/per jr	€	6,26	€	1.501,26
Aankoop beplanting (zie offerte)															€	2.691,60				
												Totaal	€	10.260,79						
															Omgevingskwaliteit Natuurontwikkeling		€	34.641,79		

Landschappelijke inpassing

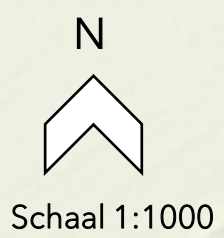
Hakhoutsingel met
dichte structuur

Bestaand
e woning

Nieuwe
woning

Hakhoutsingel met
open structuur

Hakhoutsingel met
open structuur

Landschappelijke inpassing

Landschappelijke inpassing

Beeldkwaliteit:

De beeldkwaliteit van de landschappelijke inpassing is een belangrijk aspect bij het toevoegen van een extra woning op de locatie Tiggeltsebergstraat 41. De gemeente Zundert heeft in zijn structuurvisie richtlijnen opgesteld met betrekking tot welke landschapselementen gebruikt kunnen worden in het specifieke deelgebied.

Door de structuurvisie te volgen en de juiste landschapselementen te selecteren en toe te passen, kan een harmonieus en esthetisch geheel worden overgenomen dat goed verleden in het bestaande landschap. Dit kan bijvoorbeeld inhouden dat bepaalde beplanting, zoals bomenrijen, houtwallen of struweelhagen, in het ontwerp kunnen worden gerealiseerd.

Inpassing:

De locatie Tiggeltsebergstraat 41 bevindt zich in het gebied bij de 'Pannenhoef-Oost'. Om aansluiting te vinden bij het bestaande groen en de locatie harmonieus in het landschap te vervolgen, zijn de volgende elementen voorzien:

Hakhoutsingel: Er zal een hakhoutsingel worden gerealiseerd als onderdeel van de landschappelijke inpassing. Deze hakhoutsingel zal dienen als een overgangselement tussen de constructie en het veranderende landschap. Het is bedoeld om een aansluiting te vinden op de bestaande houtwal aan de Tiggeltsebergstraat en zal een verschillende structuur hebben, met zowel open als dichte delen.

Open structuur: Deze zone is gericht op het vinden van aansluiting op de bestaande structuur, met name de houtwal aan de Tiggeltsebergstraat. Hierbij wordt een afwisseling gecreëerd tussen een open en een dichte structuur.

Dichte structuur: Aan westzijde van de locatie Tiggeltsebergstraat 41 zal een dichtere structuur worden gerealiseerd. Dit dient als overgangszone tussen de Tiggeltsebergstraat en het aangrenzende natuurgebied Pannenhoef.

Beplanting:

Om de beeldkwaliteit te verhogen wordt er gekozen voor inheemse boom en struiksoorten.

Hakhoutsingel 3000 m²

Het landschapselement 'Hakhoutsingel' valt onder het landschapspakket L1A(STILA). Het is een vrijliggend lijnvormig aaneengesloten landschapselement, met een opgaande begroeiing van inheemse bomen en/of struiken met een bedekking van minimaal 90%, dat als hakhout wordt beheerd.

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer:

- *Het element is tenminste 25 meter lang en is tenminste 2 meter en ten hoogste 20 meter breed;*
- *Tenminste 90% van de stobbes van het element wordt als hakhout beheerd en de diameter van het hakhout (uitgezonderd de overstaanders) is maximaal 20 cm op 1,30 meter boven de hakhoutstoof;*
- *Bij versnipperen van het takhout mogen de snippers niet in het element worden verwerkt;*
- *Bij verbranden van het takhout (indien dit mogelijk is in kader van APV) geen vuur maken in of binnen 5 meter vanaf het element;*
- *Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in het element is niet toegestaan m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en Japanse duizendknoop en van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik en Robinia) middels een stobbenbehandeling;*
- *Bij beweiding van de aanliggende gronden is een raster aanwezig waardoor schade door vraat aan stammen en hakhoutstoven en betreding van het element wordt voorkomen. Het raster mag niet bevestigd zijn aan stammen van het element zelf;*
- *Grondbewerking van de aanliggende gronden wordt zodanig uitgevoerd dat schade aan het Hakhoutsingel element wordt voorkomen;*
- *Snoeiwerkzaamheden worden in beginsel alleen verricht in de periode tussen 1 november en 15 maart.; bestrijding van ongewenste houtsoorten kan in de periode tussen 15 juli en 15 maart plaats vinden.*

Soort

Maat

Aantal

Latijnse naam

Nederlandse naam

Corylus avellana	Hazelaar	120-150	384
Carpinus betulus	Haagbeuk	120-150	384
Acer campestre	Veldesdoorn	120-150	384
Cornus sanguineum	Rode kornoelje	120-150	384
Ilex aquifolium	Hulst	60-80	384

Beheer Landschappelijke inpassing

Hakhoutsingel:

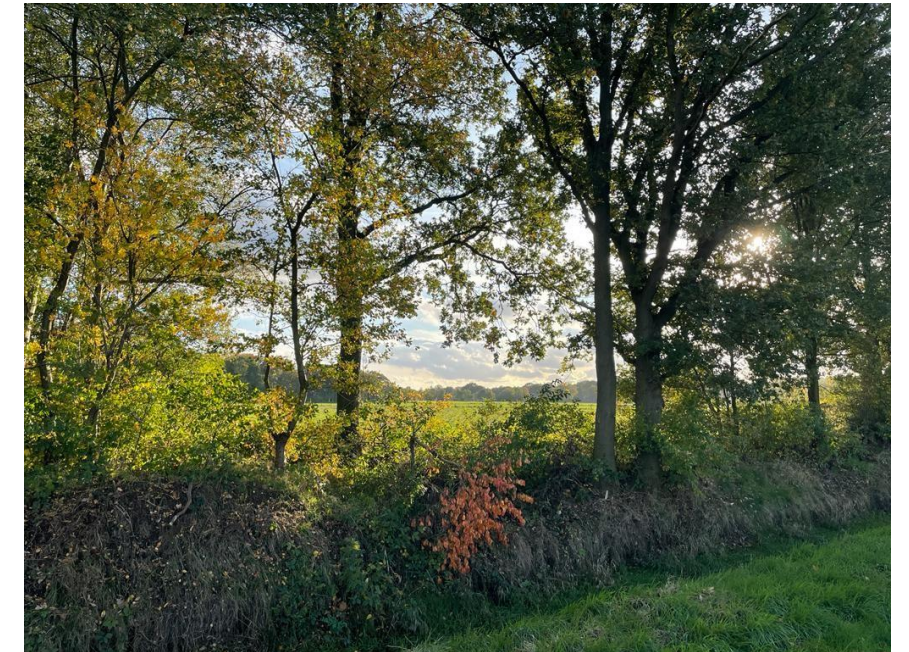
Bij het beheer van een hakhoutsingel wordt er gekeken naar het streefbeeld van het element.

Het streefbeeld van een hakhousingel is een rij boom/struikvormers die op regelmatige afstand zijn geplant en gefaseerd onderhouden wordt zodat het element een fraai landschappelijk uiterlijk krijgt. Doordat er gebruikt wordt gemaakt van verschillende beplantingssoorten krijgt de hakhoutsingel verschillende hoogtes en groevormen.

Beheer:

In de periode tussen 1 november en 15 maart mogen er snoeiwerkzaamheden verricht worden. Al het hout wat een hoogte van 5 meter bereikt (behalve de overstaanders die volledig uit kunnen groeien) wordt afgezet op 30 cm boven de grond. Doordat er gebruikt wordt gemaakt van verschillende beplantingssoorten krijgt de hakhoutsingel verschillende hoogtes en groevormen.

Referentiebeelden

Hakhoutsingel

Berekening Landschappelijke inpassing

De fysieke tegenprestatie van de landschappelijke inpassing wordt aan de hand van de STILA-methode berekend, per landschapspakket wordt de vergoeding van de aanleg en het onderhoud van 6 jaar meegerekend. In de onderstaande tabel worden de toe te passen landschapspakket(ten) uiteengezet. Het totale bedrag geeft de omgevingskwaliteit in euro's weer.

Zie tabel hieronder:

Investering in het landschap	lengte	aantal m ²	aantal m ³	aantal	vergoeding aanleg			Totale vergoeding	onderhoud		vergoeding onderhoud (6 jr)					
Landschapspaketten																
Landschapperlijke inpassing Tiggeltsebergstraat 41																
L1a: Hakhoutsingel		3000		1920	€	2,30	per/st	€	4.416,00	€	638,03	per ha/per jr	€	1.148,45	€	5.564,45
Aankoop beplanting (zie offerte)															€	6.927,17
														Totaal	€	12.491,62
Omgevingskwaliteit Landschappelijke inpassing														€	12.491,62	

Bijlagen

- Offerte Beplanting Natuurontwikkeling & Landschappelijke inpassing

Offerte

Schoenmakers Advies bv
Molenzicht 2
4881 BW Zundert

Nieuwmoerseweg 3a
4885 KJ ACHTMAAL
+31(0)641799359
KVK-nr: 55056954
BTW-nr: NL 001682127B11
ABN-amro rek-nr: 60.85.42.334
IBAN-nr: NL51ABNA0608542334

Offertedatum: : 26-6-2023

Hierbij de vrijblijvende offerte voor het leveren de beplanting
voor het project aan de Tiggeltsebergstraat 41 te Rijsbergen

Stuks	Omschrijving	Stukprijs	Totaal
-------	--------------	-----------	--------

Braamstruweel 500 M²

Aankoop maat 20/30 blote wortel

650 Rubus fruticosus	€	1,95	€	1.267,50
Subtotaal			€	1.267,50
BTW Hoog 21%			€	-
BTW Laag 9%			€	114,08
Totaal incl.			€	1.381,58

Struikstruweel 430 M²

Aankoop 60/100 Blote wortel

139 Prunus spinosa	€	2,15	€	298,85
139 Viburnum opulus	€	2,15	€	298,85
140 Rosa canina	€	2,15	€	301,00
141 Corylus avellana	€	2,15	€	303,15
Subtotaal			€	1.201,85
BTW Hoog 21%			€	-
BTW Laag 9%			€	108,17
Totaal incl.			€	1.310,02

Nieuwmoerseweg 3a
4885 KJ ACHTMAAL
+31(0)641799359
KVK-nr: 55056954
BTW-nr: NL 001682127B11
ABN-amro rek-nr: 60.85.42.334
IBAN-nr: NL51ABNA0608542334

Hakhoutsingel 3000M²

Aankoop Blote wortel

384 Carpinus betulus 120/150	€	3,10	€	1.190,40
384 Acer campestre 120/150	€	3,10	€	1.190,40
384 Cornus sanguineum 120/150	€	3,10	€	1.190,40
384 Corylus avellana 120/150	€	3,10	€	1.190,40
384 Ilex aquifolium 60/80	€	4,15	€	1.593,60
Subtotaal			€	6.355,20
BTW Hoog 21%			€	-
BTW Laag 9%			€	571,97
Totaal incl.			€	6.927,17

Ik hoop u hiermee een passende aanbieding te hebben gedaan.
Mochten er nog vragen of onduidelijkheden zijn, dan kunt u natuurlijk
altijd contact opnemen

Akkoord opdrachtgever,
Schoenmakers Advies bv

Akkoord,
Martijn Aarts PLANgroen.

www.plangroen.nl

info@plangroen.nl

ontwerp

aanleg

onderhoud

& Advies

www.plangroen.nl

info@plangroen.nl

ontwerp

aanleg

onderhoud

& Advies